

TÓTH TIBOR

„A KÖRNYEZETÜNK FELFEDEZÉSÉNEK JÖTT EL AZ IDEJE” BESZÉLGETÉS BUJNA ZOLTÁNNAL

Április igazi tavaszt ünneplő hónap – ekkor ünnepeljük a Föld napját, sok esetben a tavaszt hozó húsvétot, ilyenkor már mindenki kedvet kap egy kis kirándulásra, a megújuló természet csodálására. Az idei tavaszt azonban még mindig a koronavírus-járvány árnyékolja be, ami a természettel való találkozásainkat is korlátozza. A Négyszemközt rovatunkban most egy olyan, rendkívüli személyiséget mutatunk be, aki a zöld megoldások híve, és még a korlátozott körülmények között is példát tud mutatni minden kirándulni vágyó, környezettudatosan élő embertársunk számára. Bujna Zoltán neve ismerős lehet minden olvasó számára, hiszen európai kerékpártúrái és a Közép-Ázsiában véghezvitt kerékpáros körútja kapcsán számos beszélgetés, tudósítás, könyv, találkozó született róla az utóbbi években.

■ **Mikor határozta el, hogy kerékpárral Közép-Ázsia térségeibe utazik, és miért pont Vámbéry Ármin nyomába eredt? Mikor, milyen körülmények között „találkozott” először Vámbéryvel, az ő utazásaival, munkásságával?**

■ A könyvtárban találtam rá, teljesen véletlenül, Vámbéry Ármin útikönyvére.

Kalandos története a veszélyes közép-ázsiai karavánutakon egészen magával ragadott. Vámbéry szegény családból származott, kitarásának és szorgalmának köszönhetően azonban sokra vitte és olyan helyekről, népekről írt részletes beszámolót, akik addig teljesen ismeretlenek voltak a magyar olvasók előtt. Életútja példaképként áll előttem a mai napig, ezért kézenfekvő volt, hogy számos európai bringatúra után kelet lett a cél.

■ **A Lilium Aurum Kiadó gondozásában két könyve, „A harmadik út” és „A biciklis dervis” is az utazásaival kapcsolatban jelent meg. Mi készítette a könyvek, élmények, tapasztalatok megírására?**

■ A kelet felé fordulás merőben más élményeket hozott a nyugati bringatúrák után. Sokszor találkoztam szegény emberekkel és családokkal, akik habozás nélkül meghívtak és megosztották velem az utolsó falatot. Meg persze meséltek és bemutatták a mindennapjaikat, amiből kiérződött, hogy a kis közösségükben mennyire boldogak. Ilyenkor az ember elgondolkozik, hogy valójában miben is mérhető a szegénység... Szóval ezek teljesen új tapasztalásokat hoztak, meg aztán ott volt a természet vadsága, az iszlám vallás szokásai és

épített öröksége. Úgy éreztem, ezeket a történeteket és a látottakat meg kell osztanom másokkal is, így születtek meg a könyvek.

■ **Könyve és élménybeszámolója kapcsán egy diákoknak tartott előadásán úgy nyilatkozott, hogy a pénzhány nem lehet kifogás arra, hogy valaki ne kiránduljon. Ön hogyan valósítja meg az alacsony költségvetésű kirándulásait?**

■ Ez valóban így igaz. Sőt ma már sokkal olcsóbban lehet jó sátrat és túrafelszerelést vásárolni, mint mondjuk 20 évvel ezelőtt. Aki még nem utazott messzire, annak csak azt ajánlom, hogy próbáljon meg legalább egy éjszakát eltölteni a közeli természetben. Kimenni az erdőbe, a tó vagy a folyó partjára. Végignézni a sátor bejáratából a napnyugtát vagy reggel korán kelni és megnézni a napkeltét. Ezek olyan feledhetetlen élményt nyújtanak, amiket bármelyik nap megélhetnénk, a négy fal között mégsem tesszük. Tehát az olcsó utazás egyik alapja a sátorozás, a másik pedig az étkezés. Egy gázfőzőn könnyedén elkészíthető sokfajta meleg étel, használatával pedig az ember tényleg szabadabbá válik. Innentől kezdve nem kell sietni az esti szálláshelyre,

mert ott alszol és ott vacsorázol, ahol rád esteledik.

■ **Mi a véleménye, a kialakult járványügyi helyzetben, a mozgáshiányban szenvedők és a bezártság elől menekülni vágyók élhetnek-e hasonló kirándulásokkal?**

■ A világotutazók most valóban nagy bajban vannak, hiszen a kontinenseket átszelő utakat elfelejthetjük. A környezetünk felfedezésének jött el az ideje. Én például tavaly Szlovákiában gyalogtúráztam és fedeztem fel fantasztikus látnivalókat. De nyáron még lehetett mozogni Magyarországon és Ausztriában is, így a három éves fiammal bejártuk a Morva folyó két partját. Ő a bringa után kötött kocsiban töltötte ezt a négy napot, és nagyon élvezte az első közös sátrazásunkat. A helyzet mostanra viszont nagyon nehéz lett, mert csak a járáson belül mozoghatunk, azért a hegyek hiánya egyre erősebb bennem.

■ **Amíg valaki egyedülálló, mindenképp nagy kalandot jelent egy-egy ilyen kerékpáros kirándulás. Hogyan lehet összeegyeztetni családapaként az ilyen kirándulásokat a családi élettel, esetleg lehetnek-e az ilyen biciklis túrák családi kirándulások?**

■ Mindenképp. Amint már említettem, tavaly a 3 éves fiammal barangoltunk a környéken, de az idősebbik fiammal, aki 6 éves, már rengeteg hasonló túrát tettünk a környező országokban. Rendszerint egy-egy régiót tippelünk ki, ahová autóval utazunk, majd eltöltünk ott 4-5 napot. Mivel ő tavaly már saját bringával került meg a Balatont, idén már biztosan bírni fog egy 3-400 kilo-

méteres túrát is. Szóval azt tervezzük, hogy a feleségem fogja húzni a másfél éves lányunkat, én a kisebbik fiamat, az idősebbik fiú pedig már mellettünk teker. A cél pedig tényleg csak attól függ, hová mehetünk majd, melyik határok lesznek nyitva.

■ **Milyen veszélyeket rejt egy-egy kerékpáros kirándulás – akár belföldi, akár külföldi kirándulásról essék szó, illetve milyen tanácsokat tudna adni az ilyen kirándulásra újonnan vállalkozók részére?**

■ Amikor én anno 17 évesen útra keltem, még nem volt téma a forgalom. Alig emlékszem autókra – kb. olyan volt, mint amikor tavaly megtörténtek az első lezárások a koronavírus miatt, és senki nem ment sehová. Nyugalom volt az utakon. Ma már nagyon meg kell fontolni, hogy melyik utat választjuk, és minél messzebb vagyunk, annál nehezebb, mert ugyebár nincs helyismeret. A forgalmon kívül szerintem más komolyabb veszély nincs. Persze oda kell azért figyelni, hol sátrazunk, esetleg hol hagyjuk a bringát, nehogy ellopják. Európában az állatok sem veszélyesek, de azért mostanában nem árt számolni a medvékkel, ha az ember a Tátrába megy vagy mondjuk Romániába. A legfontosabb, hogy nem a félelemre vagy a lehetséges veszélyekre kell gondolni, hanem egyszerűen el kell indulni, a többi pedig megoldódik az úton.

■ **Sokszor esik szó napjainkban a környezettudatosságról, a fenntarthatóságról, a zöld megoldásokról. A kerékpáros kirándulások mindenképp környezettudatos megoldásnak számít-**

tanak a kirándulások kategóriájában. Mi a helyzet azonban a kerékpáros turizmus fenntarthatóságával, milyen lehetőségeink vannak itthon és milyenek külföldön?

■ Valóban nagyon zöld megoldás kerékpárral járni a világot. Nem égetek benzint, napelemmel termelem meg a fényképezőgépemhez és a telefonomhoz szükséges áramot. Nem alszom hotelben. Egyszóval lábnyom nélkül járom a világot. Ezzel ellentétben egyre gyakoribb lett mivelénk is, hogy egy hosszú hétvégére olcsó fapados légi járatral repülnek az emberek Barcelonába, Rómába, Párizsba. Ennek a rossz szokásnak szerencsére véget vetett a koronavírusos lezárás. A kerékpáros turizmus viszont más történet, hiszen a városunkba érkező turisták nem foglalják el a parkolóhelyeket, nem szennyezik a levegőt. Szlovákia déli része egyre több turistát vonz a világból. A Duna mentén húzódó nemzetközi kerékpáros útvonal világhírű, ráadásul ilyen rövid szakaszán máshol nem található három főváros. Érkeznek is bringatúrák bőven. A gond jelenleg az, hogy egy éjszakát töltenek csak el városainkban és aztán mennek is tovább. Szerintem a fenntarthatóságot azzal lehetne növelni, ha olyan szolgáltatások és attrakciók épülnének ki, amivel marasztalni lehetne a turistákat több napra is. De ehhez fürdő-, borút-, turistabarát szállásfejlesztésekre lenne szükség. Szóval sok-sok pénzre és nem utolsósorban végtelen kedvességre a turisták irányában.

■ **Köszönöm a beszélgetésre szentelt idejét, élmény az Ön előadásait hallgatni, beszámolóit olvasni.**

